

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. — f.
Vidéken . . . 9 K. . . . . 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Gyarmathy-palota, földszint
az udvarban.

Győz az osztrák.

Gróf Khuen-Héderváry és br. Bienerth külön audienciái után ma délelőtt mind a két miniszter elnök együttes kihallgatáson jelent meg a király előtt. Ennek az együttes audienciának az volt a célja, hogy új alapot teremtsen a tárgyalásoknak és különösen, hogy megállapítsa, mikor kössék meg ezt a kompromisszumot. Ebből a tényből már előre is kitűnik, hogy az osztrák kormány álláspontja az egész vonalon érvényesülni fog.

A kompromisszum meg lesz, meglesz pedig az osztrák felfogásnak megfelelően és a magyar kormány, amely már hozzájárult ahhoz, hogy az új katonai bírásokban azok ellen a vádlottak ellen, akik csak németül tudnak Magyarországon is németül folytassák a tárgyalásokat, hozzá fog járulni ahhoz is, hogy német legyen a tárgyalási nyelv akkor is, ha a vádlott magyarul és németül tud, vagy pedig, ha e két nyelv egyikét sem érti. Éppen úgy a megegyezés publikálásának idő-

pontjában is teljesíteni fogja Khuen az osztrák kormány kívánságát, mert az osztrák keresztényszociálisták különben nem támogatják Bienerthéket a választásokon.

A mai együttes audienciáról Bécsből a következőket jelentik:

A király már kora reggel Schönbrunnból a Hofburgba érkezett. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök délelőtt háromnegyed tíz órakor a Hofburgba ment, ahol tíz órakor Bienerth báró osztrák miniszterelnökkel együttes kihallgatáson jelent meg a királynál. Az együttes audiencia egy óra hosszat tartott. Utána illetékes helyről azt az információt adták, hogy az audiencián a két miniszterelnök egy gondolatban találkoztak, amelynek alapján tovább folytatják a tárgyalásokat.

Szóval minden úgy történt, amint azt előre tudni lehetett. Khuen és Bienerth folytatják a tullekedést s végül az osztrák álláspont fog győzedelmeskedni.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

DMKE. internátus Debrecenben.

Háromszáz diák részére.

Internátust akar építeni a Dmke. Debrecenben, a város támogatásával. Ez az internátus mintegy kiegészítője lenne a város fejlődő középiskoláinak és az egyetemnek. A tárgyalások, melyeket Gallovich Jenő, a Dmke. főtitkára folytatott a város vezető férfijaival, már annyira előrehaladtak, hogy az internátus létesítése előtt nincs komolyabb akadály és még az idén hozzáfoghatnak az építkezéshez, mely 400.000 koronába kerül. A város ingyen telket (Petőfi-tér 5.) és ingyen téglát ad, a Dmke. pedig elvállalja a felveendő építési kölcsön törlesztését, a felügyeleti jogot pedig teljesen átengedi a városnak.

Az értekezleten, melyen megvitatták a kérdést, parázs nemzeti-ségi vita is kerekedett, t. i. arról volt szó, hogy magyar vagy nemzeti-ségi ifjak részére épüljön-e az internátus?

Féltékenységből.

I.

„Alfréd, ne menjek ma a bálba, hiszen tudja, nem szeretem a táncot, unatkozni fogok nagyon. Tegye meg a kedvemért, engedjen itthon maradnom. Maga el-mehetne egyedül, szeret mulatni, nekem meg oly jó itthon. . .

Domokos Alfréd komor szemekkel nézett feleségére, arra a kicsi, halvány asszonyra, aki ibolyaszín, mélyen kivágott selyemruhájában oly édes, kedves jelenség volt.

A férj ajkán finom guny rezdült át: „engem küld? egyedül menjek? ismét asszonyi féltékenységi szcenákat akar majd a bál után rögtönözni? Mert hiába, nagy vétek, ha a férj más nővel, mint a feleségével mulatni merészkezik! . . . ?

A kicsi asszony arca pirosra vált, majd akadozva felelte: „Alfréd! az egyszerű volt, régen, már el is felejtettem. Hibáztam akkor, tudom, gyengeség volt tőlem féltékenynek lenni, de lássa, azt hittem, maga megelégszik, ha velem van, mindig csak velem és nem vágyik más szórakozás után.“ Elfojtott zokogás szölt a fiatal asszony hangjából.

A férj türelmetlen lett. „Elza kérem, szeretném, ha nem halasztgatná már elme-netelünket. Legfőbb ideje, hogy a bálba

menjünk“. A nő nem szólt többet. Sietve vette fel fedetlen vállaira selyemköpenyét és férjétől kisérvé, lement az alant várakozó fogathoz.

II.

Híres multságok voltak a Z . . . megyei bálók. Ilyenkor tartott itt összejövetelt a megye színe-java. Együtt volt itt sok szép asszony és bájos, ifjú leány. A cigány meg, a híres „Pali“ bandája nagyon kitett magáért. A szebbnél-szebb nótákat majd csendes, andalító ütemben huzta, majd szenvedélyes, szilaj sebességgel . . .

Domokos Alfréd, a szép, barna férfi keresztbefont karokkal állott egy férfisoport közepén; felesége egy tűzértiszt társaságában csevegett szórakozottan, egykedvűen. Szemei lopva férjére tekintettek, fűrkészte abban a napbarnított férfias arcban a gondolatokat, érzelmeket. Domokos Alfréd szemei most a terem ajtaján csüngtek.

Egy fiatal, szőke asszony lépett be, egy idősebb katonatiszt kíséretében. Az ifjú nő, özvegy Demény Pistáné volt, kísérelője nagybátyja: Huszár ezredes.

Domokosné hirtelen az urára nézett, szomorúan, izgatottan. Tudta, hogy férje egykor ennek a sugár, szép asszonynak udvarolt; régen, leánykorában — igaz! — de a féltékeny, kicsi asszony még most is attól tartott, hátha férje még most is szeretheti Demény Istvánt. Domokos neje

pillantott és midőn annak arcán az aggodalmat, a gyötrő kint olvasta — hirtelen az ujjonnan jöttékhöz lépett, karjába fűzte a szép özvegy fedetlen karjait és elvezette őt a terem másik, távoli szögletébe.

A zenekar egy keringőt játszott. Domokos karjai szorosan átfönták a szép asszony karcsu derekát, a nő meg kacér mosolylyal simult a férfi széles vállaihoz. S a mint tovább táncoltak, a nő mintha elfáradt volna, aranyzóke fejét a férfi vállaira hajtotta. Ezt a kacérságot senki se vette észre — senki! csak egy kicsi baba asszony. Domokos Alfrédné arca vérpír lett, szemei sötét fényben lángoltak föl s majd oda-fordult társához: „főhadnagy ur, előbb ki-jeleuttettem, hogy nem táncolok, mert a fej-em fáj, — most azonban elmulott már főfájásom, nos, tehát, ha önnek is úgy tet-szik . . . !“ A tiszt örömmel ugrott föl helyé-ről és vitte a szép asszonyt, hogy a lassu, ritmikus táncban azt a kicsi, édes asszonyt szívére szoríthassa. Mert Bedő Attila régen szerette Elzát, még leánykorától. De midőn azt hitte, hogy az imádott leányka szívét megnyerte — és mint kérő lépett föl — kosarat kapott. Ez a kudarc bár kedvét szegte ennek a mulatós, vig funak, szívé-ben azért nem hült ki az érzelem a szép Domokosné iránt.

A férfi érzi keblén az asszony szive dobbanását, arca égeti az a ragyogó szem-

Cipők urak részére, óriási választékban kaphatók

Békés Lajos

férfidivat üzletében.
Telefon 307.

Szávay Gyula azt hangsúlyozta, hogy az internátusba nemzetiségi vidékekről kell behozni a magyar fiukat, hogy itt, teljesen magyar légkörben éljenek és szerezzenek nevelést.

Jánosi Zoltán ref. lelkész az internátusban a magyar ifjak részére kívánta biztosítani a kétharmad többséget, a nemzetiségeket pedig osztályozni kívánta megbízhatóságuk és a hazához való hűségük szerint és pedig első sorban sorozta a felvidéki ruthéneket, a délvidéki svábokat, a felvidéki szászokat és még a szerbeket is eléjük helyezte az oláhoknak. A vendekről (100.000 körül van a lélekszámuk) ő is megfélekedezett.

Az értekezlet.

Az értekezleten Kovács József polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Körner Adolf tb. főjegyző, Rostás István rendőrfőkapitány, Csóka Samu, Szabó Kálmán, dr. Varga Elemér, dr. K. Tóth Mihály és Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Rencsik Lajos főszámvevő, Acél Géza főmérnök, dr. Tüdös János, Szent Királyi Tivadar, Jánosi Zoltán, dr. Kenézy Gyula, dr. Peckó Ernő, Komlóssy Dezső, Szilágyi Imre, Szávay Gyula, dr. Fejér Ferenc, Bárdos Géza, ifju Schwartz Vilmos, dr. Balkányi Miklós és Zöld József tb. aljegyző.

Délelőtt 11 órakor nyitotta meg az értekezletet az elnöklő polgármester, aki röviden ismertette az értekezlet célját, majd átadta a szót a Dmke. jelenvolt főtitkárának, Gallovich Jenőnek, aki ismertette a Dmke. céljait, amit a Debreceni Ujság már kimerítően ismertetett. Az internátus 300 ifju befogadására épül, igazgatóját a debreceni felügyelő bizottság választja, tehát a város befolyását és irányítását a Dmke. biztosítja, ezzel szemben a Dmke, csak egy terhet vállal magára: az építési költség fedezését. Az intézetben hat tanárjelöltet alkalmaznak felügyelőül és mindjárt az első évben 20 ingyenes helyet létesítenek. Végül kérte a megjelenteket, hogy aggodalmaikat

és megjegyzéseiket tartózkodás nélkül adják elő, hogy a szükséges felvilágosításokat megadhassa.

Hosszabb vita indult meg ezen. Szilágyi Imre örömmel hallotta az előterjesztést és ahhoz teljes mértékben hozzájárul. Márk Endre kikötendőnek tartja, hogy az internátusba első sorban magyar ifjakat vegyenek föl. A főiskolán szomorú tapasztalatokat szereztek e téren: a magyar alapítványokon ellenségeket neveltünk a hazának. Az új, ref. főgimnáziummal kapcsolatosan internátust is akar létesíteni a tiszántúli ref. egyházkerület és e célra már kiszemelték a Bethlen-utcai Irinyi féle telket. Azért mondja ezt, hogy a további kacsingózásoknak elejét veyék. Az ingyen telket és térlát megstavazza, azonban nem ösmeri a Dmke. vagyoni viszonyait, hogy képes-e viselni az amortizációt és nem marad a város nyakán az internátus. Gallovich Jenő kijelenti, hogy a Dmke. másfél millió alapítványi vagyonnal rendelkezik, már Szegeden, Makón, Aradon van internátusa, most épül még internátusa Budapesten, az ötödik lesz a debreceni. A telek átadására sincs szükség, csupán a használati jogot biztosítsa a város. Az egyesület szegedi internátusa részére 20.000 korona államsegélyt kapott, ezt megkapja a debreceni internátus részére is. Az internátus létesítése első sorban Debrecen érdeke, mert a Dmke. ide fogja vonzani egész északkeleti Magyarország ifjuságát, ami ipari és kereskedelmi szempontból is fontos a városra.

Tüdös János dr. megnyugvással hallotta, hogy az internátus felekezeti és faji tekintet nélkül épül. Az intézményt üdvözli, de Márk Endrével szemben azt kívánja, hogy a nemzetiségi ifjak helyettesenek ott el, a kikre Debrecen levegője hatást fog gyakorolni. Nem tartja szerencsésnek, hogy a magyar ifjaknak előnyt adjanak.

Jánosi Zoltán szerint az internátus létesítése nem a Dmkenek jelent hasznot, hanem a magyar kulturának és Debrecennek is. Az áldozatokkal szemben, mit a város hoz, kikötéseket tesz. A legelső a növendékek felvételére vonatkozik. Itt nem Tüdös János, hanem Márk Endre mellé áll. A magyar állam iskolapolitikája helytelen, mert a magyarság művelődését kell előse-

gíteni, hogy fölényét megőrizze. Kívánja, hogy az internátus 300 növendéke közül legalább 200 magyar legyen, a nemzetiségek közt is előnyt adna a ruthéneknek, a délvidéki sváboknak, sőt a hozzánk közeledni kezdő szerbeknek is az oláhokkal szemben.

Szávay Gyula szerint a telek és a téglá értéke 300.000 korona, Debrecen tehát igen nagy áldozatot hoz. Ezzel szemben az építési költség amortizációját csupán csak a Dmke ígérete biztosítja. Tisztában van ő az erkölcsi felelősség súlyával, de az ígéretet végrehajtással nem lehet biztosítani. Szerinte az erkölcsi cél nincs arányban az anyagi befektetés nagyságával. Az internátus jó üzleti vállalkozás is lehet, ezért a szegénysorsu tanulók ingyenes elátását intézményesen biztosítaná. Tüdös nézetét helyesli. Kikötne azonban, hogy az internátusba vagy teljesen, vagy tulnyomó részben, nemzetiségi ifjak vétessenek föl.

— Isten őrizzen tőle — vágott közbe Jánosi.

— Az istent egyelőre kihagynám a dologból — ríposztzott nyomban az ötletes Szávay. A szegénység felkarolását tartanám első sorban szükségesnek.

Szent-Királyi Tivadar közgazdasági szempontból is előnyösnek tartja az internátus létesítést. Az internátusba 70 százalék magyar ifjut venne föl, az oláhokat és tótokat lehetőleg mellőzné, mert azok pénzen vett ellenségeink. A minimumra kell korlátozni a számukat.

Gallovich Jenő bejelenti, hogy a Dmke az intézet megnyitásakor nyomban 20 ingyenes helyet létesít és azok számát fokozatosan fejleszteni fogja. Maga is helyesli, ha a növendékek tulnyomó többsége magyar lesz, mert tapasztalatból mondhatja, hogy a nemzetiségi növendékek, különösen az oláhok, mikor magyar pénzen kitanultak, a magyar haza ellenségei lettek, sőt tud rá esetet, a Dmke szegedi internátusából ki kellett az oláh diákokt csapni, mert kiderült róla, hogy magyarfalócsemete.

Tüdös János dr. kijelenti, hogy alapjában véve Szávay nézetét pártolja, gyakorlatilag azonban egyetért Jánosival, a nemzetiségeket azonban nem lehet egyszerűen kirekeszteni. Jánosi Zoltán kijelenti,

pár és egy hirtelen forrulatnál, mintha hályog ereszkednék szeméire és nem látna a fényes báltermet, a tengerek népet — egy csókot, érető, szilaj csókot lehel az asszony fedetlen vállára — senki sem látta ezt! — Elza megrázkódott, mintha forró teste hideg zuhanyt kapott volna és a hangja rekedt lett, midőn a táncosához szólt: „vigyen vissza!” A tiszt érezte tettének merészségét, de olyan volt, mintha kábulás vette volna körül, nem látott semmit, senkit, csak azt a bájos kicsi asszonyt, kit a táncban oly szorosan szívére ölehetett. Hallgatagon vitte táncosnőjét a diványra és nem mertte szeméit a nőre emelni. Elza reá sem nézett, csak szeméiben égtek nehéz könyek.

Most egy vig csárdás hangzott föl. Elza az urát kereste szeméivel; az ismét az özvegygel táncolt. Domokosné fehér lett, majd hirtelen a tűzértiszthez fordult: „Vigyen táncolni!” A férfi merőben nézte az asszonyt. Azt hitte, hogy büntetésül, merész játékot akar vele és szívével üzni. Majd átondottak karjai a karcu derékon és Bedő Attila ismét a pillanatnyi táncvezetnek élt. Az asszony táncolt szilaj jó kedvvel; arca lázas piros volt, szeméi még forrón égtek. Táncosára reá sem nézett. Egy óra hosszat táncolt már és még sem látszott fáradtnak, táncolt tovább ideges jó kedvvel, míg a cigány elfáradva, le nem tette vonóját.

Domokosné, a mint végre, a karszékbe le akart ülni, hirtelen elalélt és a tiszt karjaiba fogódzott, ez a roszullét azonban csak pillanatig tartott, a jkai alig hallhatólag suttogtak: „Vigyen hűvös helyre!” Bedő Attila az étterembe vezette az asszonyt, a hol egy kényelmes zsölyét hozott részére. Elza egymásután két pohár jégbehűtött pezsgőt hajtott föl, a szeméi olyan csodálatosan lángoltak, az arca meg krétafehér volt. Vissza akart — pár pernyi pihenés után — a táncterembe menni, de midőn felkelt, egy halk sikolyal elszédült és összeesett. De már akkor a férj ott volt. Feleségét ölébe vette, köpenyegét reá hajtotta; lesietett a lépcsőkön és kocsijába emelte gyöngéd kezekkel az elalélt asszonyt és haza hajtattott.

III.

A hálószoba felhomályban volt. Domokos Alfrédné ágyában pihent; az a szép, finom fej, avval a dus hajjal ott nyugodott a csipkepárnákon. Szeméi le voltak zárva, lélegzete alig hallható.

Az orvos most hagyta el a betegszobát.

A férj sápadt arcán mély bánat és csüggedés borongott. Odament nejéhez, megfogta a kicsi forró kezét. Végtelen gyöngédség és szeretet szólt a férj hangjából, a mint nehezen beszélt: „Elza! édes kicsi feleségem, nézzen reám!” — Az asszony kiayi-

totta szeméit és a mint a férj bánatos, sápadt arcába tekintett, örömmosoly suhant át a fehér arcon. „Alfréd!” és a forró kéz szorosabbra fogta a férfi erős kezét, — lássa, rossz voltam, kacérkodni akartam és magát is a féltékenység emésztő, gyötrő kínjainak kitenni. De nem tudok rossz lenni — inkább betegnek lenni és meghalni! Alfréd bocsásson meg! A kicsiny asszony nehezen lélegzett, a feltóduló könyek elfojtották szavait. A férfi odaborult az asszony kezére és csókjaival halmozta azt el és halkan suttogott: „Maga édes, rossz gyermek, hát ismét féltékeny volt? És arra az asszonyra? Pedig én azért mulattam avval a kacér nővel, hogy magát kigyógyítsam bajából. Féltékenysége sértette önérzetemet, férfi büszkeségemet. Elza! hiszen jól tudja, hogy maga mindenem a világon én édes, szerelmes asszonykám, csak magát szerettem és fogom is mindig szeretni!”

Elza az urára nézett, arra a szép, daliás férfira, ki őt úgy szereti, ott térdel előtte és édes szavakat suttog hozzá. Az asszony szeméiben örömfény villan föl, a jkai boldog mosolyra fakadnak, karjaival férje fejét szívére vonja és halkan beszélt hozzá: „Édes uram, most már meggyógyulok! Sem beteg, sem féltékeny nem lesz többé a maga rossz, kicsi felesége.”

M.-né.

Átköltözés miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárulás

Zavatzky Leó Debrecen

női és férfidivatüzlet
a Bikával szemben.

hogyan csak az esetben szavazza meg a közgyűlésen a javaslatot, ha feltétlen biztosítást nyer arra, hogy az internátus növendékeinek kétharmad része magyar anyanyelvű lesz. (Márk Endre: a mi fiaink!)

Szávay Gyula kijelenti, hogy olyan fenyegető kijelentést nem tesz, mint János, de kívánatosnak tartaná, ha a nemzetiségi vidékekről való magyar fiukat előnyben részesítenék a felvételnél. Kívánja azonban, hogy az internátus felszerelési és berendezési költségeit vállalná el legalább a Dmke.

Végül még Gallovich Jenő kijelenti, hogy a Dmke hajlandó volna már az idén 80-100 növendékkel megnyitni internátusát, ha a város a szükséges helyiségeket rendelkezésére boosajtja. Márk Endre javasolja, hogy ezt kapcsolják ki a tárgyalás keretéből és bízzák teljesen a városi tanácsra.

Az értekezlet így határozott. Ezután a megállapodásokat jegyzőkönyvbe foglalták. A megállapodások, melyek a jövő hétre összehívandó közgyűlés elé terjesztendő javaslat alapját fogják képezni, a következők:

Az értekezlet elhatározta, hogy

1. a Petőfi-tér 5. sz. a. városi telket a Dmke internátusa céljaira ingyen használatra átengedi, tulajdonjog fenntartásával az alábbiakban meghatározott célra.

2. Az építkezéshez szükséges téglanyagot díjtalanul adja.

3. Fölépített az internátus épületét a Dmke által az építési költségek terhére készítenő és a város által jóváhagyandó tervek szerint a felszereli.

4. A Dmke kötelezi magát az internátust benépesíteni, fent rtani, s annak mindennemű üzemi költségeit állandóan ellátni; az építkezés és felszerelés költségeinek 50 éves amortizációs részleteit fizetni, ezen amortizálendő összegbe a téglák és a telek értéke be nem számítható; biztosítja, hogy az internátus vezetése a helyi felügyelő bizottságra lesz bízva, a melynek mindenkori elnöke a polgármester. A felügyelő bizottságot Debrecen város törvényhatósági közgyűlése választja, amelybe a Dmke 1 tagot küld ki, ügyvezető alelnökét. Ezen felügyelő bizottság intézi az internátus összes személyi és anyagi ügyeit, tehát a felügyelő és gazdasági személyzet és a növendékek felvételét, ellátási költségeit és minden egyéb ügyeit. Kimondatik, hogy a növendékek kétharmadrészből a magyar ajkúak közül veendőek föl és harmadrészből, amennyiben jelentkeznek, a nemzetiségiek. A Dmke az internátus megnyitásakor azonnal 20 ingyenes helyet létesít és ezen helyeket anyagi erejéhez képest szaporítja. Az ingyenes helyek betöltése felett is a felügyelő bizottság határoz.

5. Az építkezési költségek letörlesztése után az épület a Dmke tulajdonába megy át, hogy azt csak internátus céljaira használhassa. Ha bármikor megszüntetni akarná az internátust, köteles ezt a városnak bejelenteni, megjelölve, mily közművelődési célokra akarja továbbra használni és ha a város hozzájárul, akkor a Dmke továbbra is használja, ellenkezőleg köteles a város az épületet a téglák érték levonásával becsértékben megváltani. Ha a város két év alatt ezen jogával nem él, a Dmke továbbra használhatja a telket közművelődési célokra.

Az értekezlet ezzel déli 1 óra után véget ért.

Eröss Lajos öröke

Jelölték Sulyok Istvánt.

Küldöttség az esperes előtt.

Nagyváradról jelentik, hogy a református egyházmezei közgyűlés egyhangú lelkesedéssel jelölte Sulyok István esperest a debreceni püspöki székbe. A jelölésnek nemcsak tiszteletmezadás jellege volt, hanem komoly és elszánt törekvés nyilatkozott meg benne Sulyok István győzelme érdekében.

A jelölést tegnap délelőtt tartott értekezletükön ejtették meg a református egyházmeze vezetői. Bary József elnöke alatt gyűltek tanácskozássra. Az elnök azt a kérdést intézte az egybejöttökhöz, nincs-e valamilyen kifejezett óhajtuk arra nézve: ki legyen az új püspök? Helyesnek tartaná, ha ebben a kérdésben megállapodásra jutnának. A maga részéről ajánlja azt, hogy az egyházmeze Sulyok István bihari esperest jelölje a kerület legfőbb egyházi méltóságára. Vácolta Sulyok István működésének evidens érdemeit s a jelenlevők elé tárta azt a sikeres és eredményes munkásságot, amelyet Sulyok István püspöki tevékenységétől várni lehet.

Az egybejűltek nagy tetszéssel fogadták Bary József szavait és Sulyok Istvánt egyhangú lelkesedéssel kiáltották ki püspökjelöltté. Elhatározták hogy szervező bizottságot alakítsanak, amely minden korrekt eszközzel előkészíti Sulyok István győzelmét. Az esperest küldöttség útján fogják értesíteni a jelölésről s kéri őt a jelöltség elfogadására.

Költő

a püspöki székben.

Szabolcska jelölése.

Magyarország református vallásu híveinek egyrésze kitüntetésben készül részesíteni Szabolcska Mihályt, a nagyevű magyar poétát. Neki szánták Eröss Lajos örökét, a debreceni szuperintendensi széket s ezzel mertennék az ország legnagyobb református egyházkerületének egyházfőjévé. Ha akciójuk eredményre vezetne.

Eröss Lajos halála óta nagy mozgalom folyik a református hívek között a püspökség betöltése tárgyában. Az összes egyházak értekezletek keretében keresik a szuperintendensi méltóságra leginkább érdemes egyéniséget. Az alsó-tiszaháti vármegyékben legutóbb Szabolcska Mihály neve került forgalomba.

Szegeden tegnap megtörtént a jelölése is. A területre és lélekszámra hatalmas békés-bánáti egyházmeze tartotta ott a közgyűlést, mely alkalommal egyhangúan s nagy lelkesedéssel Szabolcskát jelölte a

debreceni püspökségre. Csak a temesváriakat toltenté el szomorúsággal, ha elvesztenék rajongva szeretett papjukat s büszkeségüket.

VÁROSHÁZA.

Árverés. A város megvásárolta az Erzsebet-ut 54. sz. a. házat, melyet pénteken adtak bérbe árverés útján. A kikiáltási ár 750 korona volt. A ház bérletéért legtöbbet ígért Citrom Ignác, 1025 koronát.

Bizalmas tanácsülés. Pénteken délelőtt 9 órakor bizalmas jellegű tanácsülés volt a városházán, Kovács József polgármester elnöke alatt. Az ülés egyetlen tárgya a fizetésrendezés tervezete volt, melyet dr. Vargha Elemér tanácsnok ismertetett. A miniszter ugyanis mereven ragaszkodott a fizetési táblázatokhoz, tehát más mód nincs rá, hogy a közgyűlés a fölemelt fizetéseket a tisztviselők részére megadhassa, mint az, hogy a táblázatban és a közgyűlés által megállapított fizetések közti különbözetet személyi, vagy működési pótlék gyanánt ad a meg, mely esetleg beszámíthat a nyugdíjba is. A tanács még nem jutott végleges megállapodásra a közgyűlés elé terjesztendő javaslat dolgában.

Két gyermek tűzhalála.

Magukra gyujtották az ágyat.

Remes szerencsétlenség áldozata lett Derecske községben két kis gyermek. Az apróságok magukra gyujtották az ágyat s csaknem szénné égtek. A megdöbbentő eset részletei a következők:

Varga Imre derecskei földmives tegnap korán reggel feleségével együtt elment a vásárra. Otthon felügyelet nélkül hagyta két éves és négy éves gyermekeiket.

A két ártatlan teremtes még alud, mikor szüleik eltávoztak. Mikor felébredtek, játszani kezdtek az ágyban. A nagyobbik észrevette, hogy a szobában az asztalon egy skatulya gyufa van.

Odament és elhozta s a párnák között meggyujtottak egy szálát belőle. Attól aztán az egész skatulya tüzet fogott. De pár pillanat alatt lángra lobbantak az ágyneműk is.

A két kis gyermek nem tudott a lángok közül menekülni. Összeesaptak a fejük felett. A vékony alsóruhanemű hamarosan elhamvadt s a két kis apróság teste a szoros értelmében égni kezdett.

A füsttől és a borzasztó fájdalomtól hamarosan eszméletüket veszítették. Sírásukat nem is hallották meg, hanem a füstöt vették észre az arrajárók. A bezárt ajtó rájuk törték, de már későn érkezett a segítség. A két kis gyermek akkorára kiszervenedett.

Hullájukat csak nehezen sikerült a

Legjobb a Békési Róza „Márvány” szin szappana

Koncz József fest és vegyileg tisztít
mindennemű
ruhát kifogástalanul

Debrecen,
Gyár és főüzlet: Arany János-utca 10.
Fiók üzletek: Bathányi-utca 2. Vár-utca 3.
Telefon 701. sz.

lángtengerből kiszabadítani. A felismerhetetlenségig összeváltak égve.

A szobában levő butorok is tűz martalékvá lettek, amelyet csak órák múlva tudtak lokalizálni. A később hazaérkezett szülőket mélyen lesújtotta a váratlan katasztrófa, amely két gyermeküktől fosztotta meg őket. A debreceni kir. ügyészség telefonon kapott jelentést az esetről s elrendelte a vizsgálat megindítását.

SZINHAZ.

Ma, szombaton, ápr. 22-én színre kerül:

B a b j á t é k.

H E T I M Ű S O R :

Vasárnap délután: Herceg kisasszony.
Vasárnap este: Falurossza.

Hercegnkisasszony. A Hercegnkisasszony tegnap esti előadására sem telt meg egészen a nézőtér. A darab ismét a szereposztási tévedésekkel került színre és a mi még inkább bosszantó és zúgolódást is keltett: *hosszu felvonásokkal.* Meg kell jegyeznünk, hogy az első felvonás már stílusú szobája Debrecenben még afféle díszlet-premier számba ment s semmit sem von le a Gyöngyösi K. Viktor érdemeiből, hogy a plafon megfestésére már nem telt a Zilahy zsebéből. A második felvonás kopott, ócska szikláit még a jó öreg Ripp-ripp korából valók, míg a hajó kabinját a Dráma a tenger fenekén című látványos mű requisitumaiból alakították át. Persze, persze! Hogy is aratott volna sikert a Hercegnkisasszony, mikor még a díszleteknél is így spóroltak.

Szerződötetés. Értesülésünk szerint Zilahy Komlósi Emmát társulatának tagjai közé szerződötette. Állandó működését azonban ebben a szezonban aligha fogja megkezdeni. Ezt a hírt Zilahy valószínűleg a legközelebbi színházbizottsági ülésre tartogatja meglepetésnek, amelyet majd a már leleplezett új függöny mögül szándékozik előterjeszteni. Szóval adutnak szánta a várható szigorú kritika ellensúlyozására. A magunk részéről Komlósi Emmát feltétlenül értékes tagnak tartjuk, azonban nagy kérdés, hogy Zilahy megtudja-e becsülni? Másrészt pedig egy fecske még nem csinál nyarat.

Zilahy Gyula kérelmei. A színigazgató folyamodott a városi tanácshoz, hogy a szubvenció esedékes részletét utalja ki. Ez lesz az utolsó szubvenció, a mit a színigazgató kap. A színigazgató folyamodott még a tanácshoz, hogy Bonomi Lujza énekesnő vendégszereplésekor a helyáratat 25 százalékkal fölemelhesse.

Ma nyílik meg az Uranus színház nyári helyisége. Itt a vásár! Beálltak a melegebb napok. Az Uranus színház e körülmények folytán Sas-utcai téli helyiségében a tegnap esti előadásával befejezte a téli időnyt s máttól kezdve már a vásártéri tágas, szellős és kényelmes nagy nyári helyiségében lesznek az előadások. Ma utoljára kerül bemutatásra „A nagyvárosi bűnök” című, nagy társadalmi dráma, mely estéről-estére zsufolt nézőtér előtt került bemutatásra, három másféle kép keretében. John Mack kitűnő kutya idomítása elsőrangú. Moto-Phoso, a csodás gépember, egyszerűen mesés látványosság! Ez a kitűnő műsor kerül ma utoljára bemutatásra. Előadás kezdete este pont 8 órakor és fél 10 órakor. Rendes helyárat. Kedvezményes

áru jegyek az I. előadáshoz érvényesek. Holnap, vasárnap, d. e. 9-től folytonos előadások este 7-ig mérsékelten leszállított helyáratokkal, rendes új musorral. Este 7-től rendes helyáratokkal nagy előadások új musorral.

A Szilassi és Zilahy harc vége. Felbontották a szerződést.

A primadonna nyilatkozata.

Azok a tarthatatlan állapotok, amelyek a színháznál uralkodnak s a közönség körében napról-napra nagyobb és nagyobb elkeseredést keltenek, elkerülhetetlen kötelességünk tette, hogy kulisza-ügyekkel is foglalkozzunk. Hogy nem alaptalanul kerestük itt sem a bajok forrását, azt már a következmények egész sorozata napnál fényesebben igazolja.

A „Debreceni Újság” nyilvánosságra hozta azokat a példátlan, csakis a Zilahy direktiója alatt tapasztalt egyenetlenségeket, amelyek az igazgató és a tagok között vannak. Ezek közül legkiemelkedőbb volt a Szilassi és Zilahy harca, mert emiatt kellett elviselni a napokon keresztül a legtöbb kellemetlenséget.

Az ügy azonban tegnap már végleges befejezést nyert és pedig olyan formán, mint azt előre megírtuk: a megbántott primadonna távozásával, akit olyan sérelmek értek, hogy, mint ismeretes, nem élédehetett meg a színházi bíróság több ízben felmentő ítéletével, hanem a törvényes fórumoknál keresett oltalmat és védelmet a támadások ellen.

A közönség jól tudja azt, hogy mennyire rosszul esett az igazgatóságnak, hogy semmit sem rejthetett el előlünk és őszinteségünket sohasem tudtuk megtagadni. Ezt nem érdemünknek, de kötelességünknek is merjük el. Nyugodtan várunk az események alakulását s biztosra vettük, hogy amiket megírtunk, azoknak be kell teljesedni. Nem is csalódhattunk, mert jól láttuk a hibákat és annak szomorubbnál-szomorubb következményeit.

Mint a „Debreceni Újság” említette, Szilassi Etelka és Zilahy között már hetekkel ezelőtt megindultak az egyezkedési tárgyalások, amelyek azonban csak csütörtökön este vezettek eredményre. Szilassi Etelka tudvalevőleg egy szerinte indokolatlan gázsilevonásért beperelte Zilahyt, akit egyébként rágalmozás és becsületsértésért is feljelentett. Ez utóbbi ügyben csütörtökön délelőtt volt az első tárgyalás a járásbíróság előtt, amely zárt ajtók mögött folyt le. Zilahy, amely látszik, meggyőződött arról, hogy az ő helyzete egyik ügyben sem a legkedvezőbb s ez a körülmény is közrejátszott abban, hogy sietesse a megállapodás létrejöttét.

Szilassi ezeken kívül az országos színészegyesületnél fegyelmi eljárás megindítását kérte Zilahy ellen egész csomó felbontott vád alapján. Ezt már folyamatba is tették azóta. *Mészáros Kálmán, a színészegyesület irodavezetője Csütörtökön Debrecenbe érkezett s ajánlotta Zilahynak, hogy az ügyet békés uton intézze el. Az ő közbelépése folytán ez meg is történt.*

Szilassi Etelka és Zilahy Gyula az érvényben levő s még egy évre szóló szerződést kölcsönös egyezség alapján felbontották. Ez a következő feltételek mellett jött létre:

Szilassi Etelka ígéretet tett, hogy a Zilahy Gyula ellen beadott összes panaszait visszavonja. Viszont Zilahy Gyula végkielégítést adott neki, továbbá kötelezte magát a vitás 56 korona kiegyen-

lítésére és mivel a havi gázsijából is levont 162 koronát, azt is megfizette. Az akontók visszafizetését pedig elengedte.

Szilassi Etelka tehát április 20-ától fogva már nem tagja a szintársulatnak. Zilahy elérte a célját.

Minden alkalommal jeleztük, hogy cikkeink anyagát a járásbírósághoz benyújtott feljelentések tartalmából és a színházhoz közel álló körökből kapott információk szolgáltatták. Most azonban, hogy az ügy végleges elintézését nyert, felkerestük Szilassi Etelkát, hogy tőle közvetlen felvilágosításokat kérjünk. A távozó primadonna a következő magyarázatot adta:

„Beláttam, hogy a helyzetem türelmetlen s ezért én tettem meg a lépéseket szerződésünk felbontására. Hogy miket kellett nekem itt elszenvednem, azt én el nem mondhatom. Nem holmi primadonna-szeszélyekről van itt szó, mint azt mindenképpen feltüntetni szeretnék, hanem nagyon is komoly okokról. Tanukra hivatkozhatnék.

Orvosaim a leghatározottabban tanácsolták, hogy egészségem érdekében távozzam innen. Hogy miket híresztelnek, milyen kommunikéket adtak ki ellenem, arról sem beszélek. Tudom, hogy miért tették... Én elmegyek! A rágalmozási feljelentést és pereimet visszavonom, de azt nem titkolhatom, hogy egyedül csak az Irmay Béla titkár hosszas kapacitálására.

Azt hiszem, most már vége szakad a vádaskodásoknak s nagy szükségem is van a nyugalomra. Ne kívánják, hogy többet mondjak, eddig még nem adtam felvilágosítást az ügyemről senkinek, most sem a harag vezérel, hogy ezt a rövid nyilatkozatot teszsem, de úgy érzem, tartozom ezzel a közönségnek, a mely engem szeretetével fogadott. Ha kellemetlenségek voltak, higvjék el, arról én nem tehetek. Az én lelkiismeretem tiszta...”

Szilassi Etelka tehát itt hagyja Zilahyt. Ez azonban mit sem változtat az itteni szomorú, rendezetlen színházi viszonyokon. Mert ez itt a fontos! Ezek miatt került konfliktusba Miske Aranka, meg Jakabfy Jolán is az igazgatójukkal és ki tudja még kik következnek? Korántsem személyes ellentétekről volt szó a Szilassi és Zilahy afférben, hanem belső színházi bajokról, amelyek a Szilassi Etelka távozásával sem tekinthetők megszűnteknek. Ezeket a betegségeket nem lehet meggyógyítani. Ez itt fog kísérteni mindig, amíg Zilahy lesz a debreceni színház igazgatója. Es akármeddig nézi is el ezeket a városi tanács, bennünket semmiféle terror nem fog megakadályozni abban, hogy a közönség sérelmeire rá ne mutassunk és ezekért a méltó elégtételt ne követeljük!

Dr. Gál Zoltán ügyvéd, Szilassi Etelka jogi képviselője annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy nem felel meg a valóságnak egy helyi lap azon híradása, mintha a Szilassi-Zilahy-bűnügy Szilassira nézve kedvezőtlen fordulatot vett volna. *Ellenkezőleg úgy áll a dolog, hogy éppen Zilahy érezte szükségét annak, hogy a Szilassi Etelkával szemben keletkezett afférjeinek egész sorozata minél gyorsabban befejezést nyerjen; amit bizonyít az is, hogy a Szilassi és Zilahy között tegnap létrejött egyezség mindenben akceptálta a Szilassi Etelka követeléseit.*

Megérkeztek a legfinomabb angol Moskovits Fózsef
uriszabó divattermében
Piacz-utca 26. Nagytőzsde mellett. 37

Kobrak cipőkiállítás

kizárólag a lelegegásabb

Divat
színt

K o b r a k

divatcipő
ujdonságokból

látható!

Hermann

Kobrak cipők raktárának

Piac-u. 42.

kirakatában.

UJDONSÁGOK

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a ref. templomokban a következő hittanhallgatók prédikálnak: a Nagytemplomban Szentimrey Dániel 4. th., a Kistemplomban Szász Imre 3. th., a Kossuth-utcai templomban Bányai Lajos 3. th., az Ispály templomban Balogh Béla 4. th., a Csapókerthi imaházban Kovács János vállalkozó lelkész, a Homokkerthi imaházban Bereczky József főiskolai szénior.

* **Háztulajdonosok küldöttsége a belügyi államtitkárnál.** A debreceni háztulajdonosok egyesületének elnökéhez, dr. Bruckner Ernőhöz sürgönyt intézett tegnap dr. Némethy Károly belügyminiszteri államtitkár, hogy a városi vízvezeték ügyében tisztelgő küldöttséget szombaton d. e. 10 órakor fogadjon. A memorandumot átnyújtó küldöttségben dr. Bruckner Ernő elnök vezetése alatt részvesznek: dr. Révi Nándor titkár, Materny Lajos főesperes, Donogán István nagykereskedő, Erdős Frigyes máv. hivatalnok, Ekli József birtokos, Blaskovits Mihály nagyiparos.

* **A Pálffy-Bakoss kiállítást holnap bezárják.** A Pálffy-Bakoss kiállítás a vége felé közeledik. Még csak ma és holnap lesz nyitva. Azok, akik képet vásároltak, holnap délután hat órakor képeiket átvehetik a városháza dísztermében. Az eddigi mesés eredmény szerint 81 kép fog műpártolóink otthonába vándorolni. De azt hisszük, hogy a kiállítók mindenkitől elismert művészete még az utolsó napra vásárlásra bírja azokat, akik eddig bármi oknál fogva ingadoztak volna. Mert az is bizonyos, hogy hosszú idő telhetik el, a míg ismét ilyen nagyon mérsékelt ár mellett juthatnak művészi képek birtokába. Hiszen ezt az előnyt egyesegyedül a képeknek ily nagyszámú, tömeges kiállítása nyújthatja. Ujabbán a következő művásárlások történtek: Adler Ferencné (Gesztenyefák), dr. Eisenmann Oszkár (Köd Bornholmban), Karai Sándor (Baromfiak), Nagy József (Ribizligaly), dr. Lukács Emilné (Hullámok, Halász-bárkák, Közelgő vihar.)

* **Pap Zoltán nótáskönyve.** Pap Zoltán orsz. képviselő, a Petőfi-társaság tagja országosan kedvelt dalaiból egy páratlan fényes nagy könyvet ad ki, melyhez a legnagyobb magyar festők alkottak illusztrációkat. A Petőfi-társaság közönsége előtt legutóbb bemutatott e kivételes díszmű anyagát s az illusztrációk szolgáló remek festményeket. A munkát Herceg Ferenc elnök méltatta s a közönség valóságos káprázva szemlélte a tüneményes látványokat. A mű a Petőfi-társaság cégével díszítve jelenik meg s a kiadó cégek nagy jövedelmet kötöttek le a Petőfi-háznak. Ugyanennek javára esnek azok a jövedelmek is, melyek a rendezendő országos hangversenyekből befolyanak. Ezeket a művészi költői estélyeken ismertetik meg a nagyszabású művet a közönséggel. Az első ily

hangversenyt Debrecenben szándékoztak megtartani, a Csokonai kör szűrnéi alatt. Azonban a rendezés lekészt a tavaszról, most ez a bemutató ósre marad. A hangverseny körut hozzánk legközelebb eső első állomása Nagykároly, ahol a Kőlcsey-kör ma, szombaton rendezi a városi színházban az estét. A magyar dalvilág legfényesebb nevei szerepelnek a műsoron, élükön a leg szebb hangú magyar énekesnővel, Szoyer Ilonkával. A Petőfi-társaság Szávay Gyulát bizta meg képviselővel s Szávay a műsorba illeszkedve fogja tolmácsolni a társaság üzenetét és kiegészíti az saját verseinek elmondásával.

* **Mészárosok gyűlése.** A mészárosok szakosztálya tegnap délután ülést tartott. Az ülésen a bőraukció kérdésével foglalkoztak.

* **A ma esti kabaret és táncestély.** A Bika dísztermében tartandó sport kabaret és táncestély iránt roppant nagy érdeklődés mutatkozik. A kabaret műsora nagyszerű szórakozást fog nyújtani a bizonyára nagyszámú közönségnek. A jegyek még korlátozott számban este fél 7-ig Áczél Henriknél, Kobrak cipőraktár, Tolnai Dániel, Schvarecz nővérek és Fekete Jakab üzleteiben kaphatók; este fél 8 órától a pénztárnál.

* **Korábban érkezik a déli gyors.** A budapesti gyorsvonat, mely eddig déli 12 óra 15 perckor vagy később érkezik Debrecenbe, májustól kezdve déli 12 óra előtt pár perccel fog Debrecenbe érkezni, ugyanis a debreceni gyors ezentúl Szolnokon nem fog 29 percig állani, hanem csak 5-10 percig, mert az aradi gyors előtt fog indulni reggel 7 órakor.

* **Tegnapihalottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Kozma Istvánné ref. 66 éves, Kovács Gábor ref. 55 éves.

* **Vér a szecsavágón.** Bodnár László, 30 éves, békényi földmives tegnap szecsavágással foglalkozott. Azonban nem volt eléggé óvatos s a gép bekapta a balkezefejét s összeroncsolta. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba, ahol gyógykezelés alá vették.

* **A kamara közgyűlése.** A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara április hó 27-én, csütörtök n délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. sz.) rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjait tisztelettel meghívja: Szent-Királyi T. elnök. Napirend: *Elnöki előterjesztések.* Hauer Bertalan beltag és Friedmann Jakab munkácsi kultag elhalálozásáról és utódaik behívásáról. Egyetemes kamarai gyűlés a kézmű- és kisipar állami támogatása tárgyában. A téli házi-ipari tanfolyamok eredményéről és berekesztéséről. A kerület házi-ipari viszonyainak felvételéről. A nyíregyházi O. M. Bank fiók váltóbirálójának kinevezéséről. A tanonc-otthonok létesítéséről. A „Vasárnapi könyv” c. folyóirat terjesztéséről. Az Orsz. munkás-biztosítási pénztár munka-kiválmairól. Közlekedési Muzeum fejlesztéséről. Az 1910. évi zárszámadások jóváhagyásáról. A kamararosi iparfejlesztő bizottság hatáskörének rendezése. A kamarai pénztár és illetékezelés állása 1911. év I. évfolyamában. Jelentés a folyóügyekről. *Titkári jelentés az ügyforgalomról. Miniszteri elintézkedések a kamara felterjesztéseire.* Hazai nyersolaj források állami kiaknázásáról. Vidéki városok vasuti menetdíj-kedvezményéről. A mértékek és

mérészközök hitelesítéséről. A beperesített követelések jogcíme. A londoni magyar otthon támogatásáról. Közhasználatu villamos áramfejlesztő telepek ipari üzembe helyezése. *Államsegélyes ügyek.* Elintéztet: kérvények. *A kamarai székház eladásának és új kamarai székház építésének ügye.* Ösztöndíjak és tanfolyamok. Vasut, posta, táviró, telefon. Társkamarak megkeresései. A tanonciskolákban a közegészségi ismeretek terjesztése. Vásárok, vámok, helypénzek, iparjogi vélemények. Kérelmek kamarai segélyért. Indítványok.

* **A vallomás.** Te adtad az első... gyönyörű új magyar nótá. Zongora énekre, ára 1 K. Antalffy Józsefnél.

* **A Villám helyi élelapp legújabb száma** rendkívül érdekes, változatos és élénk tartalommal jelent meg. Kapható minden tőzsdében és az elárusítóknál. Ára 10 fillér.

* **Költözőkődők figyelmébe.** Villamos csengők, telefonok berendezését, évi jókarban tartását legmegbízhatóbban és jutányosan eszközli Földvári L., Piac-utcai barak. Telefon 168.

* **Divat Szalon** megjelent, ára 50 fillér, Elite 2 K. Antalffy Józsefnél.

* **A Debrecenvidéki Takarékpénztár,** mint szövetkezet, (Piac-u. 32. szám alatt) házak és egyéb ingatlanok vételéhez, valamint építkezésekhez, a legelőnyösebb kölcsönöket nyújtja. Régi, drága terheket hosszú lejáratu, olcsó kölcsön alakjában convertál.

* **Olosóbb lett** a darabos karbit Földvárinál, Piac-utcai barak.

* **Igyunk „Anna” kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, 1 liter 8 fillér, telítő-telep Erzsébet-utca 29. Telefon 820.

* **Munkás Demokracia,** 101 magyar dal, Herceg művei, fél áron! Harmathynál, Fűvészkert 14.

Fekete Jakab

kalap és uridivatüzletbeelsőrangú
eladó és perfekt kirakat-
rendező felvétetik. 707

TÁVIRATOK

Megsértett magyar képviselők.

Róma, ápril 21. Az olaszországi látogatásban részt vett magyar képviselők körében nagy visszatetszést keltett Mérey Kajetan volt osztályfőnök, kvirináli nagykövet eljárása, a ki nem hívta meg lakomára az összes képviselőket, csak tizet válogatott ki közülök. A nagykövet azzal védekezett, hogy palotája oly szűk, hogy nagyobb társaságot nem láthat vendégeül.

Feljelentés a hóhér lánya ellen.

Budapest, ápril 21. A kalandos életű Kardhordó Árpád pár év előtt elhagyta törvényes feleségét és Kozarek Rózsival, a volt pesti hóhér leányával lépett közös háztartásra. Kardhordó, aki körülbelől 30.000 K értékű állatseregletet rendezett be, a múlt évben Londonban volt a menaszériájával, ahonnan betegen jött haza Budapestre és itt meg is halt. Az állatseregletét még Londonban Koza-

Megnyilt.

Reichmann Cipő nri nődivat és gyermekruha áruhaza, Piac-
utca 85. szám. Egy tanuló felvétetik.
Szabó kellékek rövid diszárak, blusok pongyolák selymek a leg-
divatosabb doldok olcsó árban kaphatók Royal szállodával szemben. 565

Megnyilt.

rek Rózsira bizta, aki most az értékes kigyókkal és egyéb szörnyetegekkel hazajött a fővárosba. Alig érkezett meg, Kardhordó özvegye, akitől törvényesen nem vált el, sikkasztásért feljelentette a hóhér leányát, miután az állatseregletnek ő a törvényes — örököse. A rendőrség kihallgatta Kozarek Rózsit, de a kihallgatás után elbocsájtotta. A hóhér leánya kijelentette, hogy az állatsereglet az ő jogos tulajdona és az özvegynek semmiféle jogcíme sincs hozzá.

Akik Apponyit inzultáltak.

Temesvár, ápril 21. Ma tartották a végzetes tárgyalást az Apponyi Albert gróf inzultációját ellen, akik a múlt év április 24-én este, mikor Temesvárt Csernoch János püspök-höz akart hajtatni, kocsiját megtámadták, őt magát záptojásokkal megdobálták, botokkal ütötték és csupán véletlen szerencse, hogy Apponyi csupán könnyű sérülést szenvedett az arcán. A szociálisták által rendezett tüntetésből kifolyólag megindult az eljárás Baron Ede párttitkár, dr. Roth Ottó dr. Horovitz Aliréd és dr. Lengyel László ügyvédek és ügyvédjelöltek és még néhány munkás ember ellen, akiket a tetthelyre későn érkezett rendőrség kinyomozott. A vádlottak valamennyien tagadták, hogy Apponyit bántalmazták volna. A tárgyalás egész napon át tartott és valószínűleg csak éjjelre várható ítélet, mely előreláthatólag felmentő lesz, mert bizonyíték nincs.

Szerencsétlenség vagy öngyilkosság?

Szajol, ápril 21. Léderer Károly nagybirtokos, pusztafenyői kastélyában végzetes eset történt. A milliomos birtokos Ernő fiát, aki Mannlicherrel lövöldözött a parkban, holtan találta Pál testvére a cselédséggel. A szívet Mannlicher-golyó furta át. Nem tudni, öngyilkosság vagy végzetes szerencsétlenség áldozata-e a milliomos fiú.

Gyilkosság féltékenységből.

Budapest, ápr. 21. Magyarországon a munkások a majornak mulatságot rendeztek. Mikor már mindannyian részegesek voltak, Bálint András nevű legény hirtelen felordított és holtan rogyott össze. A nagy zűrzavarban a gyilkos elmenekült, de a holttest nyakába szurt éles kést felismerték a pengéjéről. A kés Kovács Pál osztréceki leány tulajdona volt, akit a csendőrök letartóztattak. A leány bevallotta, hogy tettét szerelemféltésből követte el, mert ő is ugyanazt a leányt szerette. Letartóztatták.

Berlintől Amsterdamiig.

Berlin, ápr. 21. Ma reggel a Parseval-léghajó 10 utassal meglehetősen szélben fel szállt és elindult Amsterdam felé.

Vérengző nyugdíjas rendőr.

Szombathely, ápril 21. Németh János, volt fővárosi államrendőr 18 évi szolgálat után nyugalmába vonult és haza költözött az anyósa falujába, Molnárcsüdre. A volt rendőr azonban iszákos, kártyás ember lett, miért is a felesége hazaköltözött a szüleihez. Németh azóta többször kérlette az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony hajthatatlan maradt. A volt rendőr erre beszédett néhány liter enyhítő körölményt, azután revolverrel ment az anyósa lakására a feleségeért. Legelőször az

anyósát találta, akit agyonlőtt, azután kétszer rálőtt a feleségére, helyette azonban a sógornőjét találta, a ki életveszélyesen megsérült. A lövesek zajára előrohant az após és fadoronggal fejbe verte a dühöngőt, a ki erre elmenekült, de Kormenden a csendőrségnél jelentkezett. Letartóztatták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lopás a pásztorórán. Murvai Eszter 22 éves leány a szerelem mesterségéből él. A pásztor rákon azonban nem csak csókokat szokott rabolni, hanem zsebórákat is. Emiatt aztán többen tettek ellene feljelentést. Az ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék, amely az enyveskező szírént jogerősen egy havi fogházra ítélte.

CSARNOK.

M o s t o h a .

— Regény. —

(Folytatás.)

Sárdi Géza nem tett le a reményről, hogy Mártát még felleli. Abból a levélből, amelyet Párka Tamáséhoz intézett, világosan kiolvashatta, hogy jószágukat vissza akarja fizetni. Azzal nyugtatta meg hát há őrá szívet, hogy Márta valahol csendben meghuzza magát, valahol, mint nevelőnő rakja félre kis fizetését s mikor egy kis összegecskét összegyűjt, Párkaéknak elküldi, egyúttal híradással lesz arról is, hol, merre van.

De azért Sárdi kutatott tovább s minden szabad idejét arra szentelte, hogy ebben tegyen intézkedéseket.

Bezzeg gonosz szándéku mosoha: Párkáné is o ság egyetlen intézkedést sem tett, hogy Márta nyomára leljen s a véletlen úgy akarta, hogy éppen ő tudja meg ezt legelőbb.

Cirkvenicről, ahol hamar szerzett magának társaságot, gyakran rándulnak ki hajón a fürdővendégek a közeli helyekre. Egy ilyen társasággal ment át Párkáné is Zengbe.

Eszében sem volt Márta, rá sem gondolt s amint a mólóról a társasággal beelé mentek, megpillantotta Mártát két kis leánnyal. A társaság tagjai mögül figyelte Mártát, aki feljűk se nézett, hanem a tengerparton sétálva, a kis leányokhoz hajolva beszélt.

Ha valaki megfigyelte volna Párkánét, most láthatna, milyen halvány lett. A szívében, lelkében felőradt minden gyűlölete, ellenszenvé s módját lelte, hogy megtudja, kivel van Zengben Márta, hogy került oda s még azt is kikutatta, hogy fél évig fogtak ott maradni.

Zengből aztán, mikor a hajóval visszatért a kivándorló társaság Párkáné volt a legjobb hangulatban.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Április 21.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan áron elkelt (50 kilogrammonként) 8.000 métermázsza buza.
Rozs csönes, zab 10, tengeri 2 és fél fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A határidőpiac iránya ma több ízben változott a szerint, hogy a spekuláció fedezte vagy lebonyolította az áprilisi határidőre kötött érdekeltséget. A gabonaneműk ára e szerint ingadozott. A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április	1324	1303—1320
Buza május	1255	1236—1242
Buza október	1142	1145—1138
Rozs április	937	992—990
Rozs októberre	876	880—875
Zab április	1039	1060—
Zab okt.	765	776—
Tengeri máj. 1911	618	620—617

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén rossz hatást tett a bécsi Skoda-részvény újabb 50 koronás áresése. A helybéli spekuláció az egész vonalon realizált. Az értékek ára emiatt hanyatlott. A nemzetközi piacon az államvasuti részvény tartott áron kelt el, a többi lemorzsolódott. A helyi piacon a két villamos és a Magyar bank 3—4 koronával csökkent. A készáru-piacon az árnívó gyöngült. A járszékpiacon csöndes.

Költöztetéseket

féderes stráfkocsikkal olcsón

:: és pontosan eszközöl :: 712

Lindensfeld József szállító

Külsővásártér 10.

Telefon 801.

Eladó ház

Batthyány-utcán 17. számú

470 négyszögöl 1, 2, 3, 4, 5, 6 szobás modern lakással, mellékhelyiségekkel, bolttal tágas beépíthető kerttel udvarral. 716

Értekezhetni ott

Dr. Sámly Lászlónál.

Szabó Lajos Fiai

cég női divat áruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszkek cikkek már teljesen raktárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm kelme angol izlés 1 frt 20
140 cm. zsolnai kosztüm kelme . 1 frt 60
120 cm. tiszta gyapjukelme . . 1 frt 10
110 cm. diagonai divatkelme . . 85 kr.
Selyemszáru ruhavásznak . . . 46 kr.
Mosó levatínok . . . . . 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagyválaszték a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag fátöl és ruhadiszkekben 514

Kiadó nagybirtok.

Hajdudorog nagyközség határában közvetlenül a község alatt a lókerben egy 160 kat. hold területű elsőosztályú szántóföldből álló tagbirtok, melyen 20 hold dohánytermelési engedély is van. A szükséges gazdasági épületekkel ellátva 1911 évi okt. hó elsejétől kezdve haszonbérbe adatik.

Értekezhetni

715

Dr. Popper Mór ügyvédnél Debrecen

Verbócy-u. 6.

Horganyozott és fekete fedellemezek, tengelyek és rudvasak, tetőfedő aszfalt és kátrány papírok legnagyobb raktára

Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

639

Debrecen, Piac-u. 7 sz. (Vecsey-ház).

Egy 5 szobából
szükséges mellékhelyiségekből álló
671 **Uri lakás,**
továbbá egy kisebb kétszoba, konyhából
álló lakás **kiadó.** Értekezhetni a tulajdonosnál
József kir. herceg-utca 10.

Kipróbált
megbízható
Zseb, inga, fali és
ébresztő órákat
legszebb ékszereket
jótállással legcélszerűbben
Kurián Gyula
elősmert jóhírnévű 644
műorásnál szerezzük be.
Debrecen, Plac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és
legolcsóbban, jótállással készülnek

246—1911. v. k. szám

Árverési hirdetés

A debreceni kir. jbiróságnak V 460/5 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Szikszay Istvánné részére debreceni lakosoktól 90 kor. — fillér tőke ennek 1903 év június hó 26 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 47 kor. 56 fill. perköltség erejéig 1906 évi október hó 28-án bíróság le- és felülfoglalt és 710 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1911. évi április hó 29-én délután 4 órakor** kezdetét veendő és Nap-utca 15 és Kossuth-utca 15 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltek.
Debrecen, 1911 évi március hó 29-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

706

Kiadó modernnyaraló

Kiadó azonnal a Széchenyi-ut. elején egy teljesen modern parket, tapéta fürdőszoba és villanyvilágítással felszerelt nyaraló, gyönyörű park, szálló és veteményes kerttel, az egész lakás cserépkályhával felszerelve, Téli lakásnak is alkalmas. 694

Értekezhetni

Holländer Adolf és Fia cég
irodájában,
Plac-utca 28 sz. I. emelet.

Kiadó lakás

Május egyre.

Teljesen modern emeleti öt szoba, cselédszoba, konyha, speiz, fatartó, pince, padlás, Verbóci-u. 12. Gáz- és vízvezeték. Továbbá Simonffy-u. 19. két utcai egy három szobás, egy kétszobás, mellékhelyiségekkel Gávilágításal. 666

Értekezhetni:

Simonffy-utca 19.

Permetezéshez!
„Sugár” Permetező.

ez időszert az összes európai gyártmányok között
technikai debizonyítás után legelőkeltebb és legolcsóbb
a **Veréb István** által Debrecen, I. Szappa-
nes-u. 10. sz. saját házába
már 13 éve gyártott pótszabadalmazott
Leírás, árjegyzék ingyen bérmentve. Óvakodjunk ma-
napság gomba módra nővé hasznavehetetlen silány
vasári permetezőktől. 713

Elveszett

Lila nevű nőtény bulldog kutya,
fehér szőrű, jobb fején sárga folttal.
Megtaláló illő jutalomba részesül
Szentanna-u. 30. 705

Mások pénzért nem láthatják
de akik a 552
Polgári Zóna Étterembe
mennek enni vagy inni azok ingyen
láthatják a
világ 4 szarvu bányát, élve.
Ami mesés látvány. Étterem nyitva éjjel után 2 óráig.
Jó sör, jó bor, jó konyha. Figyelmes kiszolgálás ár-
emelés nélkül.
Plac-utca 83. sz. **Killer butorgyáral szemben.**

Villanycsengő tulajdonosok
nézzék meg e két rajzot
Szalmiák oldatban 3 hónap alatt

ilyen lesz a horganyrud, míg ha **Földvári-féle** elem-
töltést használ, a villanyelemekben akkor még
3 év után is

ilyen tiszta marad a horganyrud. Két elemre való
töltés 1 kor. 20 fillér. Kapható egyedül:

Földvári L.

első debreceni elektrotechnikai gyár és szerelési
Üzleti telefon 168. vállalatnál. Gyári telefon 816.
Tanulók felvétetnek. 561

Ha ingatlanait eladni, vagy
ingatlant venni.

Ha ingatlanára, fizetésére,
értékpapírokra vagy ér-
tékekre pénzkölcsönt
óhajt szerezni.

Ha bármily kereskedelmi
ügyben közbenjárásra
vagy képviselőre van
szüksége, forduljon bi-
zalommal 703

Kubinyi Jenő

ingatlan, adás-vételeit, pénz-
köcsönt közvetítő és keres-
kedelmi ügynökségi irodá-
:: :: jához :: ::

DEBRECEN,
Batthyány-u. 7. sz.

Költöztetések

:-: féderes stráfkocsikkal :-:
legjutányosabban elvállalja

Csengeri Károly
Simonffy-utca 30.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Figyelem!

Eladó háza nagy-
állomás közvetlen
közelemben!

Nagyon olcsó vétel
Vasutasok!

Ára mindössze
2600 forint!

A Homokkerti vas-
uti átjáró nagyhidon
kell keresztül menni,
és 3 vagy 4 percnyire
van a Kerekes-telepen
42 szám alatt van a
Lőrinci József kir.
törvényszéki fogházor
teljesen új és nagyon
szép kis háza, 300
négyzetögl nagy te-
lekkel.

As épület elsőrendű cseréglából van
építve és cseréppel fedve. Magában foglal
nagy szobát, konyhát, kamarát és üvegezett
verandát. Van továbbá cserepes fűskamara-
sütőkemence, sertésöl, külön baromfiudvar,
jóvíztű kut, szálló és gyümölcsös. 692

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.
Üjdonságok meglepő árak mellett ismét
érkeztek:

- Női színes ernyők darabja . . . . .—75 kr.
- Zefirek métr. . . . .—12 kr.
- Kretonok ujminták mtr. . . . .—10 kr.
- Kostüm belmék, új kivitel mtr. . . . .—36 kr.
- Madeira himzések mtr. . . . .—35 kr.
- Bluze selyem mtr. . . . .—45 kr.
- Csipke bluze drbja . . . . . 1-45 kr.
- Fekete ploth szoknya drbja. . . . . 1 03. kr.

Vásznak, francia delének, női fehérneműek
harisnyák, rövidárúk, szállagok, csipkék, még
soha nem létezett meglepő árakban. 620

Ij. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyány-u. sarok színházzal szemben.

Árpádtér 33 szám alatt egy
bolt és pékműhely s Árpádtér 35
számu hentesüzlet udvarral együtt
kiadó.

Felvilágosítás nyerhető. Plac-utca
73. sz. a ügyvédi irodában. 700

Apró hirdetések.

AJANLAT!

- 5 szobás utcai lakás kiadó, Kossuth-n. 51. Telefon 522. 2754
- HAJHULLÁS és korpá képződés ellen nincs jobb az Amerikai Hajpetrolnál. Ára 1-50 fill. Kubek Sándor Megváltó gyógyszerárában, Tisza palota. 112á
- A Formal megszünteti a kéz és lábizzadást. Ára 1 kor. Kubek Sándor Megváltó gyógyszerárában Tisza palota. 113á
- Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégibb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17. 104á
- 10-15 korona heti kereset, a ki otthon gép kötéssel foglalkozik. Állandó munkával látom el. Bővebb felvilágosítás Benyáts Emilnél Főtér. 103á
- PRINCESS és Directoir szabású miederek már 3 ftrtól kezdve. Kalap virágok óriási választékban 140 cm széles costum kelmék Benyáts Emilnél Főtér Debrecen. 102á
- Több mint 50 féle csémege és bor szőlővessző megrendelhető Pálffy Gábornál, Széchenyi-utca 3 szám alatt. 2202
- A Salétrom-utca 22 számú ház üzlethelyiségnek kiadó. Ertekezni lehet ott a tulajd. 2740
- UTCAI 3 szoba, előszoba kiadó Csokonai-utca 10 szám. 2734
- VENDÉGLŐ, kifőzés és kávémerés május 1 kiadó. Attila-tér 2. 2715
- 4 szobás jó lakás olcsón kiadó. Cím a kiadóba. 2610
- SZÉCHENYI-u. 25 sz. alatt modern 5 szobás lakás 1500 koronaért kiadó. Ugyanott egy jóra való házmester felvétetik. 2774
- HARZI kanári madarak állandóan kapható, fajtálgalambokat veszek és eladok. Csokonay Gyula Debrecen Péterfia-u. 61. 2760

Modern új 4 szobás utcai lakás kiadó, Darabos-u. 9. 2568

KERESLET.

- KERTÉSZT, lehetőleg családot keresek azonnali elérésre. Cím a kiadóban. 105á
- ÉPÜLET munkára asztalos segédek felvétetnek. Bodnár asztalos, Bundi-utca 8. 2753
- KERESEK jó forgalmu söresarnokot vagy kávéházat mint szakember leszámolásra azonnal. Cím a kiadóhivatalban. 2748
- 5 ügyes varró leány géppel, nagy fizetéssel felvétetik, Brüll Zsigmond Csapó-u. 19. 2780
- EGY ügyes varró leány felvétetik Széchenyi-utca 26. Wieder Leopoldnál. 2750
- MAJUS 1-re gyermektelen házaspár házmestert keresnek kerestetik Szent-anna utca 66. 2759
- Könyvelő, magyar német levelező esti órákra foglalkozást keres. Cím a kiadóban. 2763
- FÜSZ RES segédek keresek május els jére Jóna János Nyil-utca 34. 2761
- KÖNYVELÉSI és levelezési munkát jutányosan elvállaló esti és esteli órákban. Címe a kiadóhivatalban. 2767
- GYERMEKTELÉN házaspár keres oly házmesterséget hol fizetést és jó lakást kap. Cím a kiadóba. 2773
- ZSÁKVÁRNÓ felvétetik géphez. Szentanna-utca 1 szám, házmesternél. 2772

ELADÁS.

- Bulldog kutya, ritka szép példány, 1 és fél éves him eladó. László állatorvos. 2785
- EGY hálószoba butor elköltözés miatt sürgősen jutányos árban eladó, Hatvan-u. 40. 2710
- AZ Ujvárosi térben a Szilágyi Imre-féle 6 köbös eladó Ertekezhetni Debrecen Rákócya-u. 51 szám. 2510
- KORCSMAI állványok t rtály üvegek, lámpák stb eladó. Tanító-u. 10. 2777

TELJSEN jókarban levő sparherd üsttel, elköltözés miatt eladó. Surány, Hatvan-utca 9. 2762

BERESÉNYI-utca 63 számú ház és hét darab ujosztású föld jutányosan eladó. Ertekezhetni Deák Balin tal Malomköz 4 sz. 2761

Házlebontás miatt ócska cserép, ajtók, ablakok bolli vasajtók, nagykapu stb. eladó. Csapó-utca 22 szám. 2687

Wirth zongora elköltözés végett sürgősen eladó, me tekinthető Schmidt S. zongora rak-tárában. 2771

VÁLYOG, cserép, ócska téglá, ablakok, vágóhid környékén eladók. Ertekezhetni Piac utca 58 földszint 8. Ugyanott egy akta szekrény megvétetik. 2779

Nő kalapüzlet olcsó árban eladó, Piac és Csapó-utca sarok 2780

Kályhák, ajtók, veranda ablakok gerendák lépcsőfák, deszkák és sparhelt eladó. Tanító-u. 10. 2778

KEVESET használt sparhelt és salon garnitúra eladók, Bodegában Kossuth-u. 6. 2773

CSEMEGE és borfajokkal beültetett szőlő Bhardiöszegen közel az állomáshoz eladó. Nyaralásra igen alkalmas. Ertekezhetni Debrecen. Tanító-u. 10. 2776

Butorok ebédli, férfi, háló szalonbutorok, konyha, kamara felszerelések elköltözés folytán eladók. Arany János-utca 18. 2781

Szobafestést és mázolás

legjutányosabban és izléssel modern kivitelben készít. Vidékre is mintával készséggel szolgál

Kohn S. Sándor

Csokonai-utca 32. 619

Májustól Hatvan 41.

Telefon 4591.

Turul

Cipő

elismert

legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb

== hazai gyártmány. ==

„Turul” cipőgyár r. t. Temesvár.

A monarchia legnagyobb cipőgyára 283

Fiókraktár: **DEBRECEN**

Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 18.000 pár heti gyártás.